

Tučně vyznačené položky jsou v citacích dle české citační normy **ČSN ISO 690 (varianta z r. 2011)** povinné, stejně tak psaní názvů *kurzívou*. Pokud nejsou povinné údaje v dokumentu či jeho záznamu uvedeny, lze je v citaci vynechat.

TIŠTĚNÉ ZDROJE

MONOGRAFIE

Primární odpovědnost. Název: *podnázev*. Sekundární odpovědnost. Vydání. **Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, počet stran. Edice, číslo edice. Identifikátor.** Poznámky.

KING, Stephen. *O psaní: memoáry o řemesle*. Přel. David Petř. Vyd. 3. Praha: Beta, 2015, 221 s. ISBN 978-80-7306-706-9.

Pozn. U dokumentu v digitální verzi se přidává také pole o datu citování a dostupnosti (Dostupné z: URL).

ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Primární odpovědnost. Název: *podnázev* [nosič]. **Místo odevzdání práce, rok, počet stran [datum citování].** Dostupnost. Poznámky (do poznámky se uvádí druh práce, vedoucí práce a instituce, kde byla práce napsána).

KNOTEK, P. *Kultura jako péče o duši*. Praha, 1999. Diplomová práce. Vedoucí diplomové práce Zdeněk Kratochvíl. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky.

VYDANÁ PRÁCE: stejný model jako u monografie

AXMAN, Petr. *Návrh a vývoj zařízení pro řešení vybraných biomechanických problémů*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta strojního inženýrství, Ústav mechaniky těles, mechatroniky a biomechaniky, 2009. PhD. Thesis, sv. 545. ISBN 978-80-214-3939-9.

PATENT

NOVOTNÝ, Jiří. *Propustek s deformační zónou*. IPC: E01F 5/00. Česká republika. Patentový spis, CZ 302313B6. 2011-01-12. Dostupné z: <http://spisy.upv.cz/Patents/FullDocuments/302/302313.pdf>

NORMA

ČSN ISO 690. *Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů*. Praha: Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, 2011. Třídící znak 01 0197.

ZÁKON

Pozn. Do primární odpovědnosti se uvádí působnost zákona, u českých zákonů je to ČESKO (dokumenty vydané po roce 1993).

ČESKO. Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 39, s. 5388-5419. ISSN 1211-1244. Dostupné z: http://www.cuni.cz/UK-2686-version1-Zakon111_platnezneni.pdf

ČÁST MONOGRAFIE

KAPITOLA V KNIZE

Primární odpovědnost kapitoly. Název kapitoly. In: **Primární odpovědnost knihy** (pokud je odlišný od tvůrce kapitoly). **Název knihy. Vydání. Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, rozsah stran kapitoly. Název edice a číslování. Identifikátor. Dostupnost.** Poznámky.

LONKA, Kirsti. Helping doctoral students to finish their theses. In: Lennart BJÖRK, Gerd BRÄUER, Lotte REINECKER, and Peter Stray JØRGENSEN, eds. *Teaching academic writing in European higher education*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2003, pp. 113-131. ISBN 1-4020-1208-X.

PŘÍSPĚVEK VE SBORNÍKU

Primární odpovědnost příspěvku. Název příspěvku: *podnázev*. In: **Primární odpovědnost sborníku (ed.). Název sborníku.** Sekundární odpovědnost. **Vydání. Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, rozsah stran příspěvku. Název edice, číslo edice. Identifikátor. Dostupnost.** Poznámky.

ŠIMŠA, Jaromír. Důkazy beze slov. In: TROJÁNEK, A., J. NOVOTNÝ a D. HRUBÝ, eds. *Matematika, fyzika a vzdělávání: sborník z XI. semináře o filozofických otázkách matematiky a fyziky*. Velké Meziříčí: Komise pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF, 2004, s. 64-78. ISBN 80-214-2601-2.

ČLÁNEK A ČASOPIS

ČLÁNEK V ČASOPISU

Primární odpovědnost článku. Název článku: *podnázev. Název časopisu: podnázev. Místo vydání: Vydavatel, rok vydání, číslování, rozsah stran. Identifikátor (ISSN). Dostupnost. Poznámky.*

Pozn. Norma definuje nakladatelské údaje a místo publikování jako povinné, ale pro identifikaci článku nejsou stěžejní, proto je možné je **vynechat**.

KOŇÁK, Tomáš. Protidrogová politika a praxe ve VS ČR. *České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci*. 2011, roč. 19, č. 3, s. 14-16. ISSN 1213-9297.

nebo

KOŇÁK, Tomáš. Protidrogová politika a praxe ve VS ČR. *České vězeňství: čtvrtletník pro vězeňství a kriminální prevenci*. 2011, 19(3) s. 14-16. ISSN 1213-9297.

CITACE ČASOPISU JAKO CELKU

Název časopisu: podnázev. Místo: Vydavatel, vychází od roku-. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

Molecular microbiology. Edited by Tony PUGSLEY. Oxford: Blackwell, 1987-. Vychází 6x ročně. ISSN 0950-382X.

CITACE JEDNOHO ČÍSLA ČASOPISU

Název časopisu: podnázev. Místo: Vydavatel, datum, číslování, počet stran. Identifikátor. Dostupnost. Poznámky.

CHIP: *magazín informačních technologií*. Praha: Vogel, 2013, č. 11. ISSN 1210-0684. Dostupné také z: <http://www.chip.cz/>

ELEKTRONICKÉ ZDROJE – ČASOPIS

ČLÁNEK V ELEKTRONICKÉM ČASOPISU

Primární odpovědnost. **Název článku:** podnázev. **Název časopisu** [nosič]. **Vydání.** **Místo vydání:** Nakladatel, datum publikování, číslování, rozsah stran [datum citování]. **Identifikátor.** **Dostupnost.** Poznámky.

Pozn. Norma uvádí nakladatelské údaje jako povinné, pro identifikaci dokumentu však nejsou důležité a lze je **vynechat**.

SRBECKÁ, Gabriela. Rozvoj kompetencí studentů ve vzdělávání. *Inflow: information journal* [online]. 2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2013-11-22]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/rozvoj-kompetenci-studentu-ve-vzdelavani>

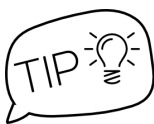
HOMOLKA, Miloslav a Marta HEROLDOVÁ. Impact of large herbivores on mountain forest stands in the Beskydy Mountains. *Forest Ecology and Management* [online]. 2003, 181 (1), 119-129 [cit. 2016-03-14]. DOI: 10.1016/S0378-1127(03)00121-X. ISSN 0378-1127. Dostupné z: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S037811270300121X>

ELEKTRONICKÝ ČASOPIS JAKO CELEK

Ikaros: elektronický časopis pro informační společnost [online]. Praha: Ikaros, 1997- [cit. 2013-11-22]. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://www.ikaros.cz/>

JEDNO ČÍSLO ELEKTRONICKÉHO ČASOPISU

Inflow: Information journal [online]. 2010, roč. 3, č. 7 [cit. 2013-11-22]. ISSN 1802-9736. Dostupné z: <http://www.inflow.cz/archiv?year=2010&month=7>

Pro práci s citacemi a jejich vkládání do MS Word doporučujeme citační manažery **Citace PRO** (pro přihlášení vyberte OU a portálovské přihlášení) a **Zotero**, který je zdarma ke stažení. Generují citace v tisících citačních stylech dle vašeho výběru (ČSN ISO 690, AMA, APA, MLA, Chicago, IEEE a další). U zahraničních článků z odborných **databází** využijte citační manažery v multivyhledávači **EDS**.

WEBOVÉ ZDROJE

WEB (jako celek)

Primární odpovědnost webu. **Název webu:** podnázev [nosič]. **Místo vydání:** Vydavatel, rok vydání, datum aktualizace [datum citování]. **Identifikátor.** **Dostupnost.** Poznámky.

Výzkum a vývoj v České republice [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2015 [cit. 2016-05-17]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz>

WEBOVÁ STRÁNKA (část webu)

Primární odpovědnost webové stránky. **Název webové stránky.** **Primární odpovědnost webu.** **Název webu:** podnázev [nosič]. **Místo vydání:** Vydavatel, rok vydání, datum aktualizace [datum citování]. **Identifikátor.** **Dostupnost.** Poznámky.

Národní inovační platformy. *Výzkum a vývoj v České republice* [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2015 [cit. 2016-05-17]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=763042>

Pozn. V poli dostupnost uvádíme přesnou adresu stránky.

PŘÍSPĚVEK NA WEBU

Primární odpovědnost příspěvku. **Název příspěvku.** In: **Primární odpovědnost webu.** **Název webu:** podnázev [nosič]. **Místo vydání:** Vydavatel, rok vydání, datum aktualizace [datum citování]. **Identifikátor.** **Dostupnost.** Poznámky.

Koncepce Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na období 2016 až 2020. In: *Výzkum a vývoj v České republice* [online]. Praha: Rada pro výzkum, vývoj a inovace, ©2015 [cit. 2016-05-17]. Dostupné z: <http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekce=766910&ad=1&attid=766916>

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. 2017 [cit. 2019-02-27]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/41216/>

PŘÍSPĚVEK V ELEKTRONICKÉM SBORNÍKU

DUDEK, Petr. Řízení zpravodajského systému ve skupině Unipetrol. In: *INSOURCE 2008: konference o profesionálních informačních zdrojích, Praha 5.-6. února 2008: sborník příspěvků konference* [online]. Praha: Albertina icome Praha, 2008 [cit. 2013-03-05]. Dostupné z: <http://www.insource.cz/pdf/2008/dudek-petr2.pdf>

PŘÍSPĚVEK NA BLOGU

KRČÁL, Martin. Jak citovat pořad v televizi. In: KRČÁL, Martin. *Citační blog* [online]. 11. února 2014 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z: <http://martinkrcal.citace.com/jak-citovat-porad-v-televizi/>

PŘÍSPĚVEK NA PROFILU SOCIÁLNÍ SÍTĚ

E-CITACE. [Abychom Vám trochu představili náš reCitátor...] In: *Facebook* [online]. 23. listopad 2011 22.22 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: http://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=111890005593291&id=234158816646277

OBRÁZEK Z INTERNETU

Mapa Československa z roku 1957. In: *Staré mapy Českých zemí* [online]. c2000 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://www.oahshb.cz/staremapy/1957.htm>

VIDEO NA INTERNETU

Univerzitní knihovna Ostravské univerzity. In: *Youtube* [online]. 13. 10. 2015 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=KCUDH4Ge3Es>

ELEKTRONICKÁ KNIHA / SKRIPTA

PEREIRA, Henrique M. a Laetitia M. NAVARRO. *Rewilding European Landscapes* [online]. Springer, c2015 [cit. 2016-05-16]. ISBN 978-3-319-12038-6. Dostupné z: <http://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-12039-3>

FABIÁN, Ondřej. *Elektronické informační zdroje* [online]. ©2012 [cit. 2016-05-16]. Dostupné z: <http://eknihy.knihovna.cz/kniha/elektronicke-informacni-zdroje>

CITACE V TEXTU

Citační norma ČSN ISO 690 nabízí **3 způsoby** zápisu odkazu na bibliografickou citaci v textu. Pro psaní kvalifikačních prací jsou vhodné první dva uvedené způsoby.

1. HARVADSKÝ SYSTÉM (AUTOR, DATUM)

Za citovaným textem uvedeme kulatou závorku a do ní se zapíše příjmení prvního autora, rok a strana, ze které jsme čerpali. Údaj o straně se vypouští v případě, že citovaný zdroj není stránkovaný. Pokud se jméno tvůrce vyskytuje přirozeně v textu, do závorek se již neuvádí.

Jestliže mají dva nebo více zdrojů stejného autora i rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy přiřazenými k roku vydání. V takovém případě se písmena uvádí i v závěrečném soupisu bibliografických citací. Pokud je nutné uvést dva či více zdrojů, uvádějí se v jedné kulaté závorce a oddělují se středníkem. V případě chybějícího autora se použije instituce (korporace), která zdroj vydala. Pokud není známa, udává se název zdroje.

Příklad citace v textu

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace (McQuail, 2002, s. 29). Například Holá (2006, s. 23) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Řečené však ještě neznamená slyšené (Šuleř, 2009b, s. 75).

Při použití Harvardského systému jsou bibliografické citace v soupisu literatury na konci práce uspořádány v abecedním pořadí podle příjmení autorů. Rok vydání se u této metody uvádí přímo za autora. Pokud autoři ani korporace nejsou uvedeni, pak za název.

Příklad soupisu literatury

HOLÁ, Jana. 2006. *Interní komunikace ve firmě*. Vyd. 1. Brno: Computer Press. ISBN 80-251-1250-0.

...

MCQUAIL, Denis. 2002. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál. ISBN 80-7178-714-0.

2. POZNÁMKY POD ČAROU

Za převzatý text vložíme v podobě horního indexu číslo poznámky (funkce Vložit poznámku pod čarou) a dole na stránce pod daným číslem uvedeme citaci zdroje. Doporučuje se vkládat zkrácená citace v podobě: První autor. *Název*, strana. Úplnou citaci uvádíme v soupisu literatury. Poznámky se automaticky uvádějí v číselném pořadí průběžně v celém dokumentu.

Neznáme-li autora, nebo pokud je autorem korporace shodná s vydavatelem, pak autora vynecháváme a pokračujeme názvem. Abychom nemuseli u stejných odkazů pod čarou, které jdou přímo za sebou, uvádět znovu zkrácenou citaci, můžeme použít slovo *Tamtéž* a uvést jen stranu (viz příklad).

Příklad citace v textu a poznámek pod čarou

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace¹⁸. Například Holá¹⁹ tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Holá²⁰ dále upřesňuje, že (...).

¹⁸ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*, s. 29.

¹⁹ HOLÁ, Jana. *Interní komunikace ve firmě*, s. 23.

²⁰ *Tamtéž*, s. 32.

V soupisu literatury jsou bibliografické citace řazeny abecedně a jsou uvedeny v úplné podobě.

3. FORMA ČÍSELNÉHO ODKAZU

Číselný odkaz na citovaný zdroj je uveden buď v kulatých, nebo hranatých závorkách v pořadí, v jakém je zdroj citován poprvé. Odkaz na jednu určitou práci bude mít v textu vždy stejné číslo (podle prvního uvedeného odkazu).

V textovém editoru se pak odkazy na zdroj propojují křížovými odkazy (funkce Vložit křížový odkaz) na bibliografickou citaci zdroje v soupisu literatury. Údaj o stránce se uvádí za číselným odkazem v závorkách (kulaté, hranaté).

Příklad citace v textu

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace (5, s. 29). Například Holá (11, s. 23) tvrdí, že komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací. Holá (11, s. 32) dále upřesňuje, že (...).

V rámci této metody mají bibliografické citace použitých zdrojů v soupisu literatury podobu číslovaného seznamu.

Příklad soupisu literatury

5. MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002, 447 s. ISBN 80-7178-714-0.

...

11. HOLÁ, Jana. *Interní komunikace ve firmě*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006, 170 s. ISBN 80-251-1250-0.

SHRNUTÍ

a) Harvardský systém (AUTOR, DATUM)

V závorkách se uvádí jméno autora a rok vydání publikace, případně citovaná strana.

b) Poznámky pod čarou

V horním indexu se číslem odkazuje na poznámku pod čarou, kde je uvedená citace.

c) Forma číselného odkazu

V závorkách se uvádí jméno autora v pořadí, v jakém byl v textu citován poprvé.

TIP/ Pro práci s citacemi doporučujeme pracovat s [citačními manažery](#) **Citace PRO a Zotero**. Více o metodách citací v textu a příklady citací dle ČSN ISO 690 najdete také v příručce *Naučte (se) citovat*, která je k dispozici ve všech studovnách knihovny.

POUŽITÉ ZDROJE:

KRČÁL, Martin a Zuzana TEPLÍKOVÁ. *Naučte (se) citovat*. Blansko: Citace.com, 2014. ISBN 978-80-260-6074-1.

KNIHOVNA UTB. Citační tahák. *Iva.k.utb.cz* [online]. [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: http://iva.k.utb.cz/?page_id=433

E-kurz Citace a citování - naučte se citovat s e:citace a Citace.com. *Citace.com* [online]. [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: <http://kurz.citace.com/>